

nika, nego je bil Hozhevar, ki je živel in delal, lahko rečemo noč, in dan samó za svojo šolo, kateri je napósled žrtvoval svoje zdravje in življenje!

Toda pokojnega Hozhevarja je poleg neskončne pridnosti dičila še druga krepost, ki ni takó navadna pri visokih gospodih — dičilo ga je zlasti njegovo dobro plemenito srce! In to je pogladilo marsikatero ostrino strogih šolskih paragrafov bodisi nasproti mudljivim občinam, bodisi nasproti učiteljem, ter marsikomu v sili naklonilo lepo pomoč.

Ako pa je delovanje Hozhevarjevo raztezalo se na vse strani našega šolstva in je bil v njegovih rokah združen do malega ves njega napredek, vendar je mož tudi deloval tudi v drugih strokah svojega uradniškega posla deloval neumorno deloval takó vspešno, da mu je zagotovljena hvaležnost vse dežele Kránske in njenih prebivalcev. Slava vrlemu móžu!

Levstik in Hozhevar. Levstik in pokojni vladni svetovalec Hozhevar sta bila glavna prijatelja. Oba Laščana, znana iz šolskih let, hodila sta pozneje vsak svoj pot, imela vsak svoj različen posel, nista sicer mnogo občevala, vendar sta postala vselej, kadar sta se srečala na ulicah, ter se dolgo menila o mestnih in zlasti — vélikolaških dogodkih. Ko je leta 1875. umrl Hozhevarju oče, naprosil je Levstika, naj pokojniku naredi grobni napis. Levstik je prijatelju izpolnil prošnjo. Dotični napis na grobnem spomeniku na vélikolaškem pokopališči slóve takó:

Spredaj se čita:

*»Tukaj počiva
 JARNEJ HOČEVAR
 iz Velikih Lašč,
 umrl 4. novembra 1875. l.
 v 71. letu svoje dobe,
 in njegova žena
 MARIJA PODBOJ-eva
 umrla 6. oktobra 1865. l.
 v 58. letu svoje dobe.«*

Na levi strani:

*»Krščanski sva živela,
 Otroke zvésto preskrbéla,
 Sosedom rada pomagála,
 Potrébnih nésva odganjála:
 O znanec ljubi! prosi zdaj,
 Da prideva v nebeški raj!«*

Na desni strani:

*»Hvaležen ves obili ród,
 Ki Vaju korenin je cvétje,
 Spominja Vaju se dobrót:
 Otróci, vnuki, snáhe, zétje
 Solzé prelivajo za Vama,
 Ki Vaju skriva tiha jama.«*

Na zadnji strani:

*»Večni mir in pokoj
 Vama daj milostivi Bog,
 In večna luč Vama sveti!«*

Šolska slovnica slovenska. Kdor uči v šoli slovenski jezik, ali kdor pregleduje raznovrstne šolske knjige naše, ta bridko čuti veliko zmešnjavo v pravopisji, nepravilnost v slovniških oblikah, zmedeni besedni red in nedoslednost v vsem pisanji, ki se košati po raznovrstnih učnih knjigah slovenskih. Želja po dobri, dovršeni, recimo normalni

slovnici slovenski, kakeršno je že pred trinajstimi leti zahteval Stritar, postala je občna neizogibna potreba, da storimo konec babilonski zmešnjavi v knjižni naši slovenščini zlasti pri šolskem pouku. Nadejali smo se, da nas Janežičeva slovnica v novem Sketovem izdanji v tem oziru vsaj nekoliko zjedini, in zategadelj smo veseli pozdravili novo knjigo. Toda ko smo ji natančneje pretipali jetra in obisti — šel je tudi ta up po vodi! S to knjigo nam ni pomagano, zakaj ne, videli bodo bralci iz spisa g. prof. Lendovška v denašnji in v prihodnjih številkah «Zvonovih». Da bi se pa vender odpravila kvarna nezložnost v pisavi, treba bode nove šolske slovnice ali vsaj novo predelane Janežičeve slovnice. In da bi se dosegla toliko zaželena zložnost in jedinstvo v pisavi, posvetoval je g. prof. Lendovšek nedavno »Slovenskemu Narodu«, naj bi se ob Vodnikovi slavnosti dnú 29. in 30. junija sešli slovenski slovničarji in učitelji v Ljubljani, ki bi se dogovorili o dvojbenih slovniških stvaréh ter določili, katerim možem naj se izroči izdelovanje nove šolske slovnice. S tem, pravi pisatelj, postavili bi Vodniku-slovníčarju najlepši spomenik.

Ta nasvèt ni napčen, toda po naših mislih se vender ne dá izvršiti. Vodnikova slavnost bode prešumotna in odvrčala bode našo pozornost na druge strani. Za znanstvene razgovore takrat ne bode ni časa, ni prave volje. Tudi si od takih dogovorov ne obetamo mnogo sadá. Privaten zbor slovenskih slovničarjev nikdar ne bode imel toliko veljave, da bi se njega sklepom pokorili vsi učitelji naši. Tudi nobeno društvo, niti »Matica Slovenska«, ne more jih pripraviti do tega. To nas je izučila žalostna izkušnja! Kakó nam je postopati v tej stvári, zato imamo jasen vzgled na Nemcih. Koliko let so se shajali nemški učenjaki, koliko se je popisalo tinte in popirja, koliko so se trudili posamezniki in učena društva, da bi dosegli jedinstvo v nemškem pravopisu. Ni se jim posrečilo, dokler pruski naučni minister Puttkammer ni posegel vmes ter ni na podstavi dognanih načel ukazal vsem šolam in uradom, kakó jim je pisati. In kaj je bilo v Avstriji drugače? Kakšna zmešnjava je gledé pravopisja vladala po vseh nemških šolskih knjigah, in ves trud dunajskega društva »Mittelschule« in raznih učiteljev in učenjakov, doseči zložnost, bil je brezuspešen, dokler ni visoko c. kr. naučno ministerstvo izdalo knjižice »Regeln und Wörterverzeichnis für die deutsche Rechtschreibung« ter leta 1879. ukazalo, da je ta pravila rabiti po vseh šolah, pri vseh disciplinah po vseh šolskih knjigah. In kakó hitro se je dosegla jedinstvo, ko je bila zaprta pot v šole vsaki knjigi, ki ni uravnava po uradnem pravopisu.

Tudi pri nas se mora te stvari lotiti šolsko oblastvo, in ker se ni nadejati, da bi se visoko naučno ministerstvo pobrinilo za slovenski pravopis, bilo bi najprimerneje, ko bi visoki c. kr. deželni šolski svèt kranjski z ozirom na nedoslednost in zmešnjavo, ki se šopiri gledé pravopisja, slovniških oblik in besednega reda po vseh učnih knjigah za ljudske in za srednje šole in uvažujé veliko nepriliko, katero mora ta zmešnjava povzročevati pri pouku, sklical na prosvèt nekoliko učiteljev slovenskega jezika, dal po njih določiti vse preporne stvari v naši pisavi, potem pa poskrbel za to, da se spiše šolska slovnica slovenska po gotovih dognanih načelih in da se ne uvede niti v ljudske, niti v srednje šole nobena učna knjiga, ki se ne drži te uradne slovnice. O tej priliki bi se tudi lahko kaj pomenili o učnem črteži za slovenski jezik po naših srednjih šolah. Štirideset let se poučuje že slovenščina na srednjih naših šolah, pa se še nismo dokopali niti do učnega črteža, niti do potrebnih knjig, ampak vsak učitelj uči slovenščino, kakor se mu ljubi in kakor vé in zna. Čas je, da bi se tudi v tem oziru stvar dognala, kako in kaj je učiti v obče, kakó in kaj po posameznih razredih.

Godéc. Poleg národne pravljice o Vrbskem jereru. Spisal *Anton Funtek*. Natisnila in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fedor Bamberg v Ljubljani. 1889, m. 8, 100 str. Cena nevezani knjižici 1 gld. 20 kr., krasno vezani 1 gld. 80 kr.